

Oorlogje spelen

OVERAL IN ONS LAND staan kastelen en forten om ons te verdedigen tegen vijanden. Gelukkig hebben we die kastelen en forten al lang niet meer nodig. Maar voor kinderen zijn het nog steeds spannende plekken.

Vlak bij Muiden woonden vroeger twee stoere boerenzoons: Bertram en Maurits. Als ze niet naar school gingen, hielpen ze hun ouders op de boerderij. Als ze niet op de boerderij werkten, speelden ze oorlogje.

‘Jongens, hou daar eens mee op,’ zei de moeder van de jongens op een dag. ‘Oorlog is niet iets om grapjes over te maken.’

‘We doen maar alsof,’ zei Bertram.

‘Pief, paf, poef, jij bent dood,’ deed Maurits voor. Hun moeder schudde haar hoofd. ‘Laten we maar hopen dat zoiets nooit gebeurt. Want als er echt een vijand komt, wordt al ons land onder water gezet om ze tegen te houden. Waar moeten we dan heen, met alle beesten?’

Bertram en Maurits knikten. Ze hadden er iets over gehoord op school. Lang geleden waren er Spanjaarden in het land. De prins van Oranje liet het land bij Leiden volstromen met water en de

Spaanse soldaten sloegen op de vlucht. Water was een machtig wapen.

Stiekem bleven Bertram en Maurits toch oorlogje spelen. Wat konden ze anders, met rechts aan de horizon de torens van het Muiderslot en links de toren van het Muizenfort? Het slot was oud en vervallen. Daar waren geen ridders meer te vinden. Maar in het fort waren altijd soldaten bezig. Ze oefenden voor het geval er toch een keer oorlog zou komen in Nederland.

Hoewel hun vader het hun verboden had, slopen Bertram en Maurits soms naar het fort. Als echte spionnen verscholen ze zich in de bosjes en keken toe hoe soldaten te paard een kanon versleepten. Het kanon bleef hopeloos steken in de modder. Er moest een pantserwagen aan te pas komen om het ding los te trekken. De jongens keken bewonderend naar de onoverwinnelijke ijzeren tank. Maar de tank wiebelde als een eend op en neer en dook toen voorover de sloot in.

‘Gelukkig maar dat het geen oorlog is,’ zei Bertram.

‘Dan had de vijand ons leger zo verslagen.’

Maurits was het daar niet mee eens. ‘Nee, hoor,’ zei hij. ‘Je ziet toch dat er geen doorkomen aan is. Door het water zijn we veilig.’

Bron:

Arend van Dam en Alex de Wolf, ‘Oorlogje spelen’ uit: *Overal en Nergens. Op reis in Nederland in 50 verhalen*, Van Holkema (2009)

Bertram schudde zijn hoofd. Hij geloofde er niets van. 'Vraag maar aan meester Van Buuren,' hield Bertram vol.

De jongens vroegen het aan hun meester. Die hing de kaart van Noord-Holland op het bord en pakte zijn aanwijstok. 'Kijk,' zei hij. Alle kinderen keken hoe het puntje van de stok een rondje draaide om de stad Amsterdam. 'Dit is de Stelling van Amsterdam. Hier staan tweeënveertig forten in een grote cirkel. En hier...' De stok bleef even stil hangen boven het water van de Zuiderzee. '... ligt het eiland Pampus. Daarop staat een gigantisch kanon. Geen vijand kan Amsterdam bereiken.'

Bertram stak zijn vinger op.

'Wacht, Bertram, jij mag zo. Mijn verhaal is nog niet klaar. Het belangrijkste komt nog. Want mocht de vijand oprukken, dan zetten de soldaten de sluisen open en loopt al het land onder water. Zo, nu mag jij.'

'Meester, waar moeten wij dan heen met al ons vee?'

'Ik ben bang dat jullie koeien dan ergens anders ondergebracht moeten worden. Daar is niets aan te doen. We moeten allemaal iets voor onze veiligheid over hebben. Heeft nog iemand iets te vragen?'

Nu was het Maurits die zijn vinger opstak. 'En als het nu eens heel hard gaat vriezen, meester?'

Op die vraag had meester Van Buuren geen antwoord.

Vanaf die dag wisten Bertram en Maurits dat water een machtig wapen was tegen vijanden, maar zwak als het bevroren was.

Die winter vroom het dat het kraakte. Bertram en Maurits schaatsten over de bevroren sloten in de

richting van het Muizenfort. Daar keken ze hun ogen uit, want ook de soldaten hadden schaatsen ondergebonden. Ze waren druk bezig grote stukken uit het ijs te zagen. Met touwen hesen ze de ijsschotsen op de kant en zetten ze recht overeind. Met open mond keken Bertram en Maurits naar de muur van ijs. Die was natuurlijk bedoeld om vijanden tegen te houden.

Toen wisten de jongens het zeker: hun ouders hoefden niet bang te zijn voor oorlogen, want tegen een leger van schaatsende soldaten, met paarden en pantserwagens, met forten en kastelen, en muren van ijs kon niemand op.

Bijna alle forten van de Stelling van Amsterdam zijn bewaard gebleven. Sommige forten kun je bezoeken. In het Muizenfort van Muiden komen kinderen van scoutinggroep Pampus bij elkaar. Ze maken touwladders, stoken kampvuurtjes en spelen verstoppertje. Zo zijn die forten toch nog ergens goed voor.